İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
AYLIK BÜLTENİ

ARALIK 2024

İÇİNDEKİLER

İç Ticaret Alanında Yürürlüğe Giren Düzenlemeler 3
İç Ticaret Alanında Gerçekleştirilen Etkinlikler/Faaliyetler 7
İç Ticaret Verileri 9
MERSİS ve Şirketlere İlişkin Veriler 9
Oda ve Borsalara İlişkin Veriler 11
Sebze ve Meyve Ticaretine İlişkin Veriler 12
Lisanslı Depoculuk Sistemine İlişkin Veriler 14
Perakende Ticarete İlişkin Veriler 15
Elektronik Ticarete İlişkin Veriler 17
Sektörel Ticarete İlişkin Veriler 19

2024 YILI ARALIK AYINDA YÜRÜRLÜĞE GİREN DÜZENLEMELER

- Perakende Ticarette Uygulanacak İlke ve Kurallar Hakkında Yönetmelik'te değişiklik yapıldı (https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241221-3.htm)
- Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliği'nde değişiklik yapıldı (https://resmigazete.gov.tr/26.12.2024)
- Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelik'te değişiklik yapıldı (https://www.resmigazete.gov.tr/26.12.2024)

Perakende Ticarette Uygulanacak İlke ve Kurallar Hakkında Yönetmelik'te değişiklik yapıldı

21/12/2024 tarihli ve 32759 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) tarafından alınan kararlarla uyumlu bir uygulama oluşturmak üzere anılan Yönetmeliğin 12/B maddesinin ikinci fıkrasında, cep telefonu satışlarındaki, üçüncü fıkrasında ise taşıt satışlarındaki vade ve tutar sınırlamalarında güncelleme yapılmıştır.

Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliği'nde değişiklik yapıldı

Ülkemizde lisanslı depolarda depolanan tarım ürünlerini temsil eden elektronik ürün senetleri Türkiye Ürün İhtisas Borsasında işlem görmektedir. 26/12/2024 tarihli ve 32764 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile elektronik ürün senedi alım satım işlemlerinde ürün piyasası aracı kurumlarının sürece ilişkin teknik alt yapı çalışmaları tamamlanana kadar Borsa'daki alım satım işlemlerinin kesintiye uğramadan sürdürülebilmesini teminen gerçek ve tüzel kişilerin doğrudan Türkiye Ürün İhtisas Borsasında işlem yapabilmelerine yönelik süre 30 Haziran 2025 tarihine kadar uzatılmıştır.

Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelik'te değişiklik yapıldı

26/12/2024 tarihli ve 32764 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile motorlu kara taşıtı ticaretine ilişkin uygulanan 6 ay - 6 bin kilometre ve ilan kısıtlamalarının; otomotiv sektöründe yaşanan spekülatif fiyat artışları, stokçulukla mücadele, haksız ticari kazançların engellenmesi ve tüketici mağduriyetlerinin önüne geçilmesinde sağladığı fayda göz önünde bulundurularak söz konusu düzenlemelerin uygulama süresi 6 ay süreyle 1 Temmuz 2025 tarihine kadar uzatılmıştır.

2024 YILI ARALIK AYINDA YÜRÜRLÜĞE GİREN DÜZENLEMELER

- 2025 yılında uygulanacak idari para cezalarına ilişkin tebliğler, Resmî Gazete'de yayımlandı
- 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun 376 ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi (https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241225-13.htm)

2025 yılında uygulanacak idari para cezalarına ilişkin tebliğler, Resmî Gazete'de yayımlandı

5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da düzenlenen idari para cezaları ve bu cezalara ilişkin alt ve üst sınırlar, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "İdari para cezası" başlıklı 17'nci maddesinin yedinci fıkrası gereğince, 1 Ocak 2025 tarihinden itibaren, 27/11/2024 tarihli ve 32735 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 574) ile 2024 yılı için yeniden değerleme oranı olarak tespit edilen % 43,93 oranında artırılarak uygulanacaktır.

6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun 376 ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi

25/12/2024 tarihli ve 32763 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tebliğ değişikliği ile sermaye kaybı olan veya borca batık şirketlerin henüz ifa edilmemiş yabancı para cinsi yükümlülüklerden doğan kur farkı zararlarının tamamı ile 2020 ve 2021 yıllarında tahakkuk eden kiralamalardan kaynaklanan giderler, amortismanlar ve personel giderlerinin toplamının yarısının yapılacak hesaplamalarda dikkate alınmamasına imkân veren düzenlemenin uygulama süresi 1 Ocak 2026'ya kadar uzatılmıştır.

2024 YILI ARALIK AYINDA YÜRÜRLÜĞE GİREN DÜZENLEMELER

- Hal hakem heyetlerine yapılacak başvurularda 2025 yılı parasal sınırı belirlendi (https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241219-7.htm)

Hal hakem heyetlerine yapılacak başvurularda 2025 yılı parasal sınırı belirlendi

19/12/2024 tarihli ve 32757 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5957 Sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 10 uncu Maddesinde Yer Alan Parasal Sınırların Artırılmasına İlişkin Tebliğ ile sebze ve meyve ticaretinde üreticiler ile meslek mensupları arasında veya meslek mensuplarının kendi aralarında 5957 sayılı Kanun'un uygulanmasıyla ilgili olarak ortaya çıkan uyuşmazlıklara çözüm bulmak amacıyla, ticaret il müdürlükleri bünyesinde oluşturulan hal hakem heyetlerine yapılacak başvurulara ilişkin parasal sınır, 1 Ocak 2025 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 887.009,71 TL olarak tespit edilmiştir. Söz konusu parasal sınırın altında bulunan uyuşmazlıklarda hal hakem heyetlerine başvuru zorunlu olup bu uyuşmazlıklarda heyetin vereceği kararlar ilam hükmündedir. Bununla birlikte, bu sınırın üstündeki uyuşmazlıklarda da hal hakem heyetine başvuru mümkün olup heyetin vereceği kararlar asliye ticaret mahkemelerinde delil olarak ileri sürülebilmektedir.

2024 YILI ARALIK AYINDA YÜRÜRLÜĞE GİREN DÜZENLEMELER

- Taşınmaz Ticareti Mesleki Deneyim Muafiyeti Başvuru Süresi 30 Haziran 2025'e kadar uzatıldı
- Lisanslı Depo İnceleme Rehberleri Bakanlığımız internet sitesinde yayımlandı (https://ticaret.gov.tr/ic-ticaret/lisansli-depoculuk/lisansli-depo-inceleme-rehberi)

Taşınmaz ticareti mesleki deneyim muafiyeti başvuru süresi 30 Haziran 2025'e kadar uzatıldı

14/05/2024 tarihli ve 32546 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Taşınmaz Ticareti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile 14 Mayıs 2024 tarihinden önce taşınmaz ticaretine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi ya da meslek odası kaydı bulunan işletme ve sözleşmeli işletmeler adına, gerçek kişi işletmeler için işletme sahibi, tüzel kişi işletmeler ve şubeler için ise MERSİS'e kayıtlı yetkili temsilci tarafından 31 Aralık 2024 tarihine kadar yapılan yetki belgesi başvurularında, 6'ncı maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (6) numaralı alt bendinde belirtilen mesleki deneyim şartının aranmayacağı hüküm altına alınmıştır. Bakanlığımızca anılan düzenlemenin uygulama süresinin uzatılmasında fayda olduğu değerlendirilmiş ve mezkûr düzenlemenin 6 ay süreyle 30 Haziran 2025 tarihine kadar uzatılmasına karar verilmiştir.

Lisanslı Depo İnceleme Rehberleri Bakanlığımız internet sitesinde yayımlandı

Hububat, baklagiller ve yağlı tohumlar dışındaki pamuk, kuru kayısı, fındık, Antep fıstığı, süt ürünleri, zeytin, zeytinyağı, kuru üzüm gibi özel ürünleri depolamak üzere lisans almak, depolama kapasitesini artırmak, şube faaliyet izni almak veya lisans yenilemek isteyen şirketlerin tesisleri, mevzuat hükümlerine göre, Bakanlığımızca oluşturulan komisyon tarafından incelenmektedir. Anılan komisyonun söz konusu inceleme ve tespitlerine yönelik esasların belirlenmesi amacıyla inceleme rehberleri hazırlanmıştır.

2024 YILI ARALIK AYINDA ETKİNLİKLER/FAALİYETLER

- İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası tarafından 11-15 Aralık 2024 tarihlerinde Antalya'da düzenlenen XIII. Uluslararası Türkiye Muhasebe Denetim Sempozyumu'na katılım sağlandı
- TMA Türkiye ve FOYDER tarafından düzenlenen "İstikrar Odaklı Yeniden Yapılandırma" temalı 2024 yılı zirvesine katılım sağlandı

İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası tarafından 11-15 Aralık 2024 tarihlerinde Antalya'da düzenlenen XIII. Uluslararası Türkiye Muhasebe Denetim Sempozyumu'na katılım sağlandı

Açılışında Bakan Yardımcımız Sayın Mahmut GÜRCAN'ın da söz aldığı XIII. Uluslararası Türkiye Muhasebe Denetim Sempozyumu, Antalya'da 12-14 Aralık 2024 tarihleri arasında düzenlenmiştir. İç Ticaret Genel Müdür Yardımcısı Dr. Ahmet Can BALAK tarafından Bakanlığımızın sürdürülebilirlik çerçevesinde gerçekleştirdiği çalışmalar hakkında bir sunum gerçekleştirdiği etkinlikte; "sürdürülebilirlik raporlaması", "güvence hizmetleri" ve "sürdürülebilir teknolojiler" gibi önemli konular ele alınmıştır. Katılımcıların güncel gelişmeleri ve tecrübelerini paylaştığı etkinlikte, Türkiye'nin uluslararası denetim standartlarına uyum çabaları ortaya konulmuştur.

TMA Türkiye ve FOYDER tarafından düzenlenen "İstikrar Odaklı Yeniden Yapılandırma" temalı 2024 yılı zirvesine katılım sağlandı

19 Aralık 2024 tarihinde Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. ev sahipliğinde gerçekleştirilen etkinliğe Bakanlığımız adına İç Ticaret Genel Müdür Yardımcısı Dr. Ahmet Can BALAK ve Şirketler Dairesi Başkanı Recep YILMAZ katılım sağlamıştır. Sayın BALAK'ın açılış konuşmasını gerçekleştirdiği etkinlikte sektörel beklentilerin karşılanmasına yönelik politikalar ele alınmıştır.

2024 YILI ARALIK AYINDA ETKİNLİKLER/FAALİYETLER

- Elektronik İlan Doğrulama Sistemi hakkında bilgilendirme toplantıları düzenlendi
- Haksız fiyat artışı denetimlerine aralıksız devam edildi
- Bakanlığımızca 2024 Yılı Aralık ayında lisanslı depoculuk alanında toplam 6 izin verildi
- Bakanlığımızca 2024 Yılı Aralık ayında otomotiv, taşınmaz ve kuyum ticaretinde faaliyet gösteren 7.166 işletmeye yetki belgesi verildi

Elektronik İlan Doğrulama Sistemi hakkında bilgilendirme toplantıları düzenlendi

Balıkesir, Denizli ve Kocaeli illerinde düzenlenen Elektronik İlan Doğrulama Sistemi (EİDS) bilgilendirme toplantılarına Genel Müdürlüğümüz Sektörel Ticaret ve Taşınır Rehni Daire Başkanı Erdem KARAMAN ile Genel Müdürlüğümüz personelince katılım sağlanmıştır. Sektör paydaşlarının bir araya geldiği toplantılarda, ilan sitelerindeki sahte ilanların ortadan kaldırılmasını ve yetki belgesiz emlakçılık faaliyetlerinin önlenmesini amaçlayan Elektronik İlan Doğrulama Sistemi'nin 2. aşaması olan Yetki Doğrulama uygulamasına ilişkin gerekli bilgilendirmeler yapılmıştır.

Haksız fiyat denetimlerine aralıksız devam edildi

2024 yılı Aralık ayında, ticaret il müdürlüklerimiz tarafından **8.853 firma ve 104.722 ürün** haksız fiyat artışları kapsamında denetlenmiştir.

Bakanlığımızca 2024 Yılı Aralık ayında lisanslı depoculuk alanında toplam 6 izin verildi

2024 yılı Aralık ayında 6 şirkete kuruluş izni verilmiştir.

Bakanlığımızca 2024 Yılı Aralık ayında otomotiv, taşınmaz ve kuyum ticaretinde faaliyet gösteren 7.166 işletmeye yetki belgesi verildi

2024 yılı Aralık ayında; otomotiv sektöründe **5.344**, emlak sektöründe **1.657**, kuyum sektöründe **165** işletmeye yetki belgesi verilmiştir.

İÇ TİCARET VERİLERİ

MERSİS VE ŞİRKETLERE İLİŞKİN VERİLER

Toplam Aktif Şirket, İşletme ve Şube

Tür	Sayı
Anonim Şirket	215.000
Limited Şirket	1.314.166
Kollektif Şirket	11.106
Komandit Şirket	1.992
Kooperatif	49.214
Ticari İşletme	609.838
Şube	296.654
TOPLAM	2.497.970

2024 Yılı Aralık Ayında Kurulan-Kapanan Şirket, İşletme ve Şube

Tür	Kurulan	Kapanan
Anonim Şirket	1.723	1.292
Limited Şirket	11.017	6.377
Kollektif Şirket	0	20
Komandit Şirket	1	2
Kooperatif	190	405
Ticari İşletme	1.950	3.891
Şube	5.232	2.472
TOPLAM	20.113	14.459

Kaynak: MERSİS

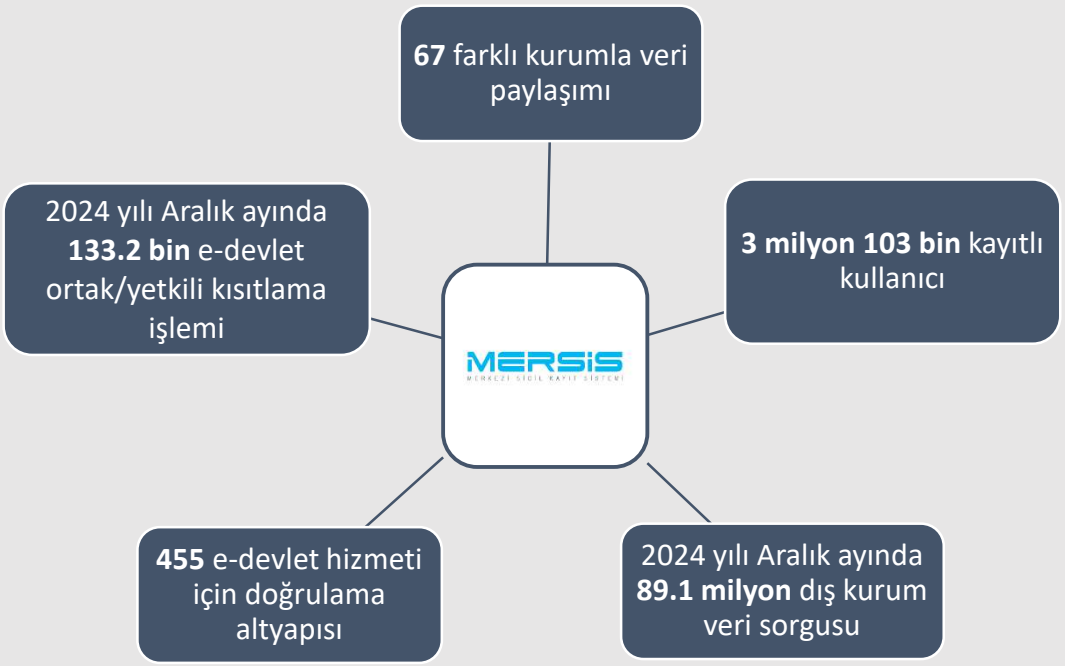

BAKANLIK İZNİNE TABİ İŞLEMLERE İLİŞKİN VERİLER

2024 Yılı Aralık Ayında Verilen Kuruluş İzni Verileri

Holding	18
Sermaye Piyasası Kanunu'na Tabi Şirketler	5
Yetkili Müessese (Döviz) Şirketi	1
Bağımsız Denetim Şirketi	2
TOPLAM	**26**

2024 Yılı Aralık Ayında Verilen Esas Sözleşme Değişikliği İzni Verileri

Holding	35
Sermaye Piyasası Kanunu'na Tabi Şirketler	36
Bağımsız Denetim Şirketi	2
Teknoloji Geliştirme B. Y. Şirketi	3
Tasarruf Finansmanı Şirketi	1
Finansman Şirketi	1
Banka	2
Yetkili Müessese (Döviz) Şirketi	3
Serbest Bölge Kur. ve İşl. Şirket	1
Faktöring Şirketi	1
Sigorta Şirketi	4
Gözetim Şirketi	1
TOPLAM	**90**

Kayıtlı Sermaye Sistemine İlişkin İzinler	**2**

ODA VE BORSALARA İLİŞKİN VERİLER

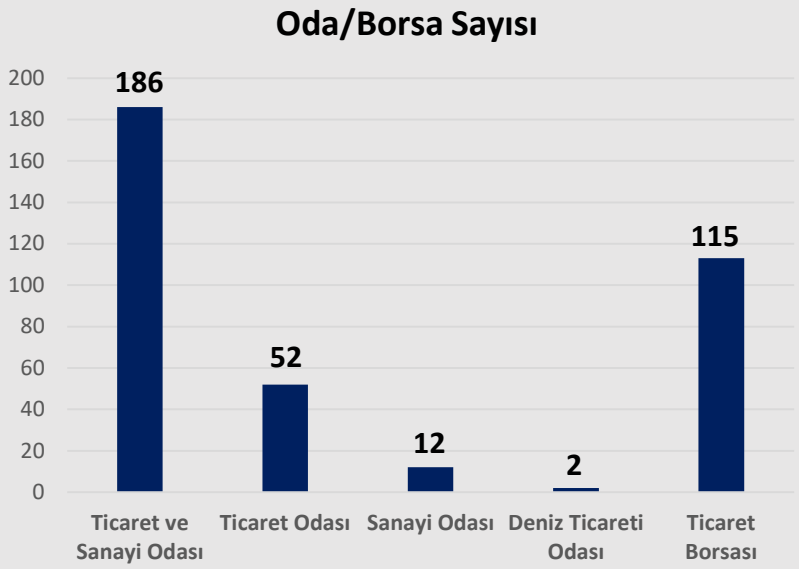

Ülkemizde 186 ticaret ve sanayi odası, 52 ticaret odası, 12 sanayi odası, 2 deniz ticaret odası olmak üzere toplam 367 oda ve borsa faaliyet göstermektedir.

Bu kuruluşlar, tacir ve sanayici üyelerine çeşitli hizmetler sunmakta olup ayrıca üyelerinin ihtiyaçlarını karşılamak, menfaatlerini korumak ve geliştirmek amacıyla yasal mevzuat çerçevesinde birçok faaliyette bulunmaktadır.

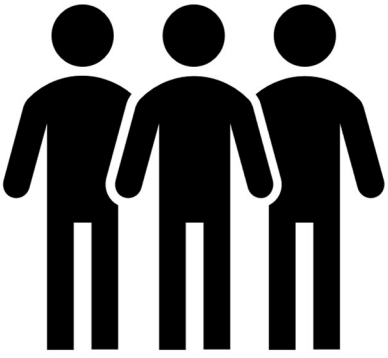

SEBZE VE MEYVE TİCARETİNE İLİŞKİN VERİLER

Toptancı Hallerinin İllere Göre Dağılımı

Belediye Toptancı Hali	170
Özel Toptancı Hali	6
Toplam	**176**

Kaynak: HKS

HAL KAYIT SİSTEMİ KULLANICI VERİLERİ

KULLANICI VERİLERİ			
Kayıtlı Sıfat	**Sayısı (Adet)**	**Kayıtlı Sıfat**	**Sayısı (Adet)**
Pazarcı	17.583	Sanayici	871
Üretici	14.611	İthalat	1.003
Tüccar (Hal Dışı)	9.400	Lokanta	452
Tüccar (Hal İçi)	5.395	Otel	102
Komisyoncu	3.308	Yemek Fabrikası	102
Manav	4.349	Yurt	34
Market	3.067	Hastane	7
İhracat	6.267	İmalatçı	81
Depo/Tas. Ve Amb.	1.948	E-Market	14
Üretici Örgütü	830		
Gerçek Kişi:46.783	**Tüzel Kişi: 16.523**	**Toplam Sıfat**	**69.424**

Kaynak: HKS

HAL KAYIT SİSTEMİ BİLDİRİM SAYILARI

BİLDİRİM SAYILARI			
Yıllar İtibarıyla Bildirim Sayıları		**2024 Yılı Aylar İtibarıyla Bildirim Sayıları**	
2012	8.536.518	Ocak	18.146.969
2013	15.550.873	Şubat	17.621.602
2014	84.275.984	Mart	18.328.075
2015	128.440.722	Nisan	16.689.151
2016	142.924.300	Mayıs	19.827.730
2017	149.751.865	Haziran	16.524.813
2018	160.351.713	Temmuz	19.248.304
2019	164.214.728	Ağustos	19.009.210
2020	182.081.285	Eylül	18.608.339
2021	193.069.354	Ekim	19.315.094
2022	209.276.186	Kasım	19.025.212
2023	207.564.159	Aralık	20.842.446
2024	223.186.945		

Kaynak: HKS

LİSANSLI DEPOCULUK SİSTEMİNE İLİŞKİN VERİLER

LİSANSLI DEPOCULUĞA İLİŞKİN TEMEL İSTATİSTİKİ VERİLER	
Lisans Verilen Lisanslı Depo İşletmesi	224
Bulunduğu İl ve Tesis Sayısı	48 İl - 309 Tesis
Lisans Kapasitesi (Aktif)	12.1 Milyon Ton
Kuruluş İzni Alan Lisanslı Depo İşletmesi	276
Kuruluş İzni Kapasitesi	16.7 Milyon Ton
Yetkili Sınıflandırıcı Laboratuvarlar	33
Referans Yetkili Sınıflandırıcı	5
Sistemde Yer Alan Ürünler	Hububat, baklagiller, yağlı tohumlar, pamuk, fındık, zeytin, kuru kayısı, Antep fıstığı, süt ürünleri
Sistemde Henüz Yer Almayan Ürünler	Zeytinyağı, kuru üzüm
TÜRİB İşlem Hacmi	248.6 Milyar TL

Kaynak: TÜRİB, MKK

YILLAR İTİBARIYLA LİSANSLI DEPO KAPASİTESİ

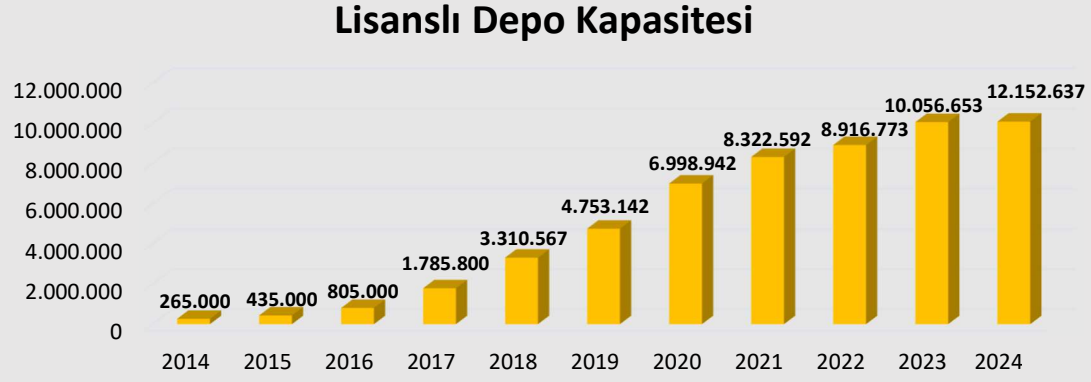

Kaynak: TÜRİB, MKK

PERAKENDE TİCARETE İLİŞKİN VERİLER

TÜRKİYE TİCARET HACMİ ve PERAKENDE TİCARET HACMİ (Milyar TL)

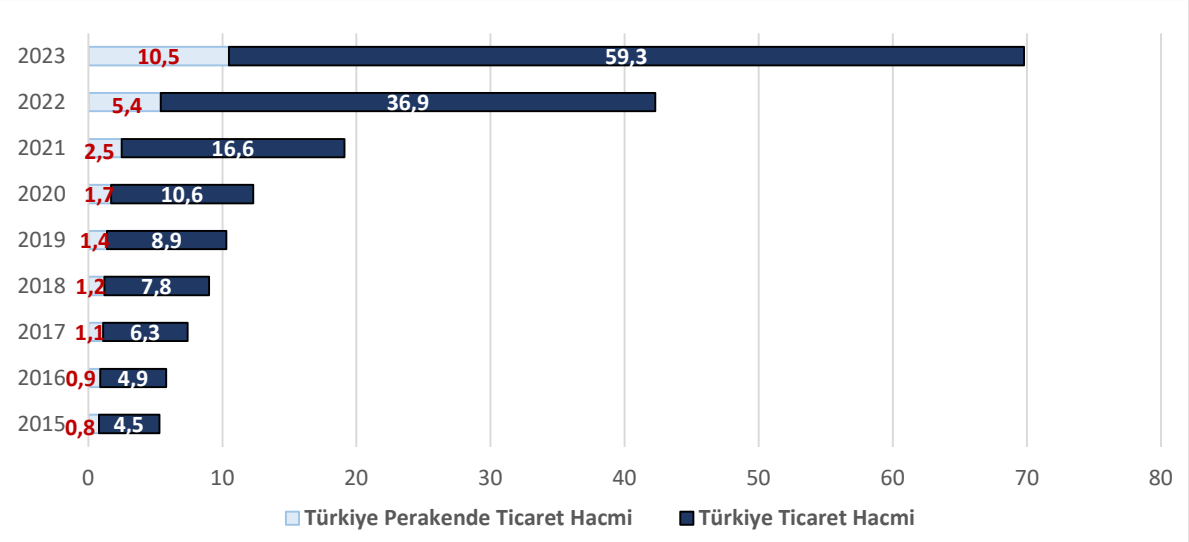

Kaynak: TÜİK

TÜRKİYE GIDA PERAKENDECİLİĞİNDE GELENEKSEL VE ORGANİZE KANALLARI PAYLARI

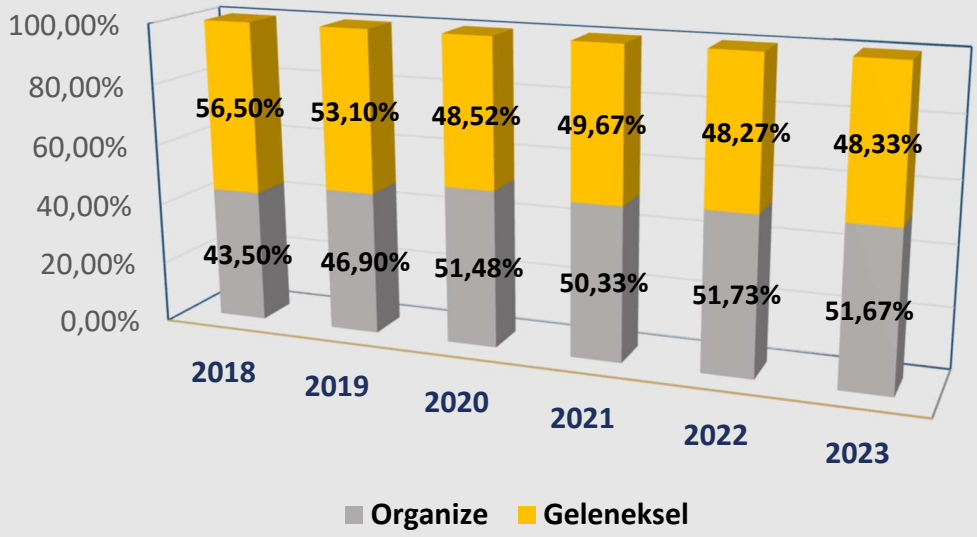

Kaynak: TÜİK, GİB

TÜRKİYE GIDA PERAKENDECİLİĞİ CİROLARI (MİLYAR TL)

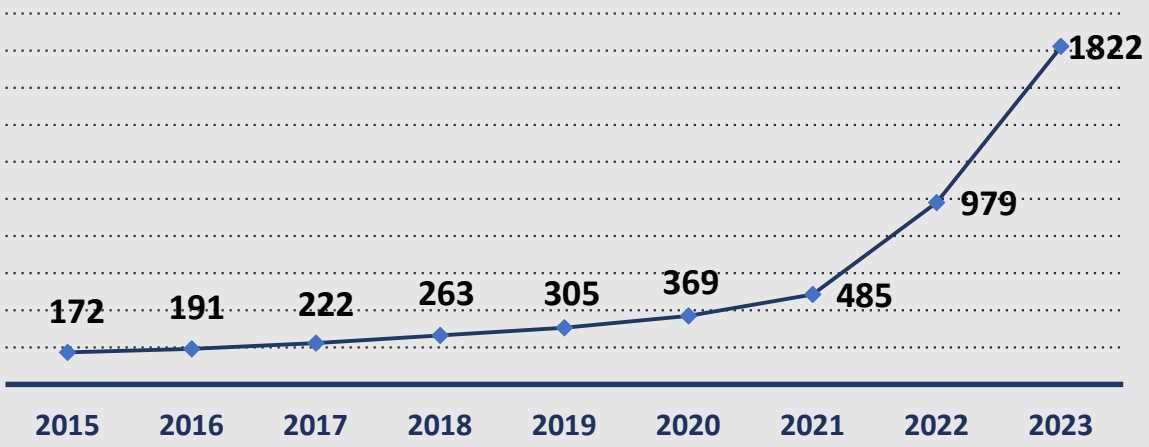

Kaynak: TÜİK

TÜRKİYE'DE PERAKENDE İŞLETME, ÜRETİCİ VE TEDARİKÇİ SAYILARI İLE CİROLARI (2023)

Türkiye Geneli İşletme Sayısı: 3.723.681
Türkiye Geneli İşletme Cirosu: 59,3 Trilyon TL

İŞLETME TÜRÜ	SAYI	ORAN (%)	CİRO (Trilyon TL)	ORAN (%)
Perakende İşletme	1.536.627	41,27	14,7	24,84
Üretici	432.954	11,63	17,6	29,70
Tedarikçi	326.325	8,32	10,5	17,77
TOPLAM	**2.295.906**	**61,66**	**42,9**	**72,31**

Kaynak: TÜİK

ELEKTRONİK TİCARETE İLİŞKİN VERİLER

Yıllara Göre E-Ticaret Hacmi (Milyar TL)

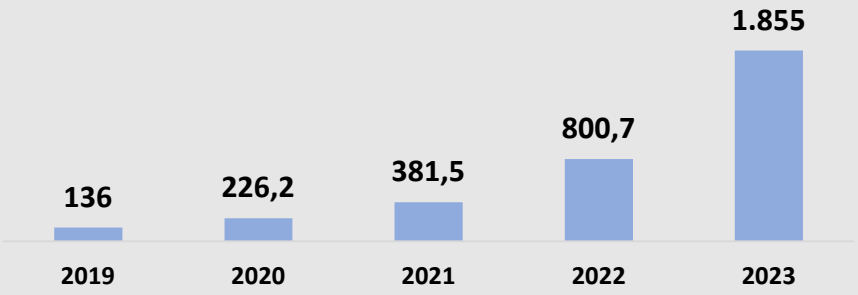

Kaynak: ETBİS

E-Ticaret Hacminin Sektörlere Göre Dağılımı (2023, Milyar TL)

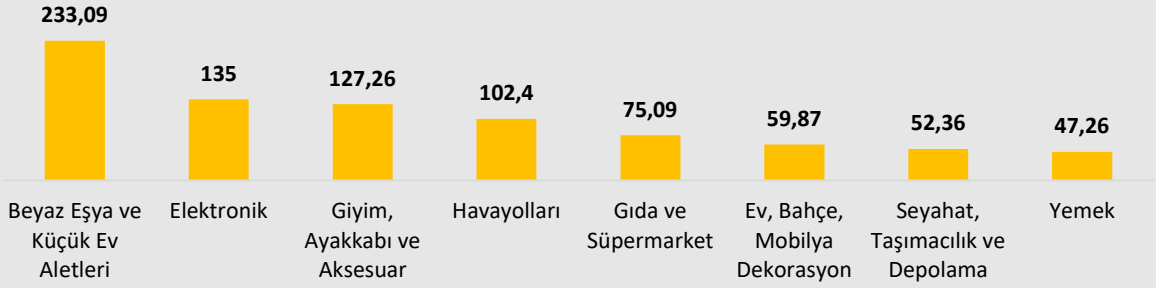

Kaynak: ETBİS

Yıllara Göre Sipariş Sayısı (Milyar)

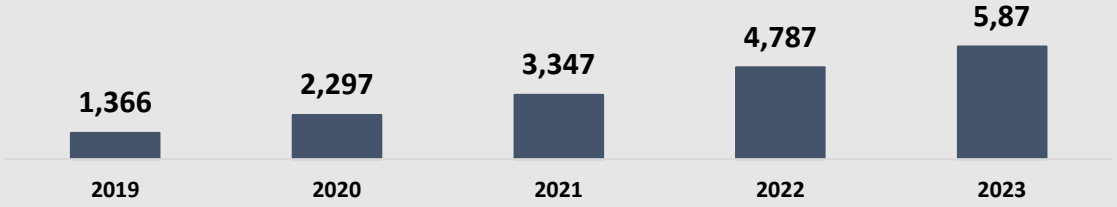

Kaynak: ETBİS

ELEKTRONİK TİCARET BİLGİ SİSTEMİ (ETBİS)	
ETBİS'e Kayıtlı İşletme Sayısı	40.080
ETBİS'e Kayıtlı Site Sayısı	47.485

Kaynak: ETBİS

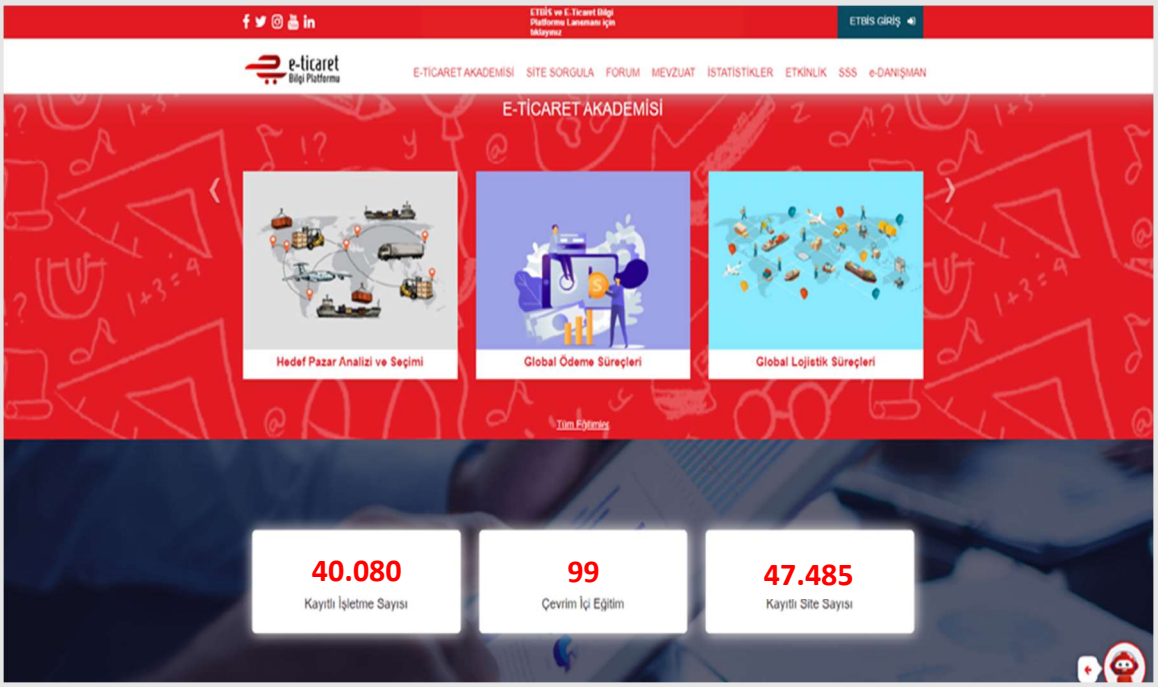

TİCARİ ELEKTRONİK İLETİ ŞİKÂYET SİSTEMİ (TİSS)	
TİSS Üzerinden Alınan Toplam Şikâyet Sayısı	927.103

Kaynak: TİSS

SEKTÖREL TİCARETE İLİŞKİN VERİLER

İKİNCİ EL MOTORLU KARA TAŞITI TİCARETİ (GALERİCİLİK)

Yetki Belgesi Sayısı	
2024 Aralık	5.344
Toplam	**58.962**

Kaynak: İETTS

TAŞINMAZ TİCARETİ (EMLAKÇILIK)

Yetki Belgesi Sayısı	
2024 Aralık	1.657
Toplam	**77.157**

Kaynak: TTBS

KUYUM TİCARETİ (KUYUMCULUK)

Yetki Belgesi Sayısı	
2024 Aralık	165
Toplam	**11.942**

Kaynak: KTBS

